

عوامل مؤثر بر کیفیت افشای اطلاعات: یک رویکرد علم‌سنجی

انس حامد حسن العباسی^۱

سید کمال صادقی^{۲*}

تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۰۱/۲۰ تاریخ چاپ: ۱۴۰۴/۰۵/۱۸

چکیده

پژوهش حاضر به بررسی عوامل مؤثر بر کیفیت افشای اطلاعات در شرکت‌های تعاونی با رویکرد علم‌سنجی پرداخته است. هدف این تحقیق شناسایی و تحلیل عوامل کلیدی است که بر کیفیت گزارش‌های پایداری تأثیر می‌گذارند. برای این منظور، داده‌ها از ۱۰۳ مقاله مرتبط با موضوع در پایگاه اسکوپوس در بازه زمانی ۲۰۰۰ تا ۲۰۲۵ جمع‌آوری شد. روش تحقیق به صورت توصیفی و کاربردی طراحی شده و شامل استفاده از نرم‌افزار VOSviewer برای ترسیم شبکه‌های موضوعی و تحلیل همبستگی و تحلیل عاملی اکتشافی است. نتایج نشان می‌دهد که پنج عامل اصلی شامل دقت اطلاعات، روش اجرای مناسب، استفاده از استانداردهای گزارشگری، مدیریت ریسک و مشارکت ذینفعان به طور مثبت و معناداری با کیفیت گزارش‌های پایداری ارتباط دارند. نتایج تحلیل همبستگی نشان‌دهنده این است که دقت اطلاعات با ضریب همبستگی ۰٫۶۰۱، به عنوان قوی‌ترین عامل تأثیرگذار شناسایی شده است. همچنین، روش اجرای مناسب و مدیریت ریسک به ترتیب با ضریب همبستگی ۰٫۵۲۹ و ۰٫۵۰۹ قرار دارند. از سوی دیگر، مشارکت ذینفعان با ضریب همبستگی ۰٫۳۴۰، کمترین تأثیر را در میان عوامل بررسی شده دارد. همچنین، تحلیل عاملی اکتشافی نشان می‌دهد که دقت اطلاعات با مقدار ویژه ۶٫۰۶۱ و درصد واریانس ۲۲٫۳۰۴، بیشترین تأثیر را بر کیفیت گزارشگری پایداری دارد. این یافته‌ها حاکی از آن است که سرمایه‌گذاری در دقت داده‌ها و به کارگیری متدولوژی‌های کارآمد در فرآیند گزارشگری می‌تواند به بهبود کیفیت گزارش‌های پایداری در شرکت‌های تعاونی کمک کند. این مطالعه به طور خاص بر اهمیت تعامل و مشارکت ذینفعان در فرآیندهای گزارش‌گری تأکید دارد، زیرا این امر می‌تواند به افزایش شفافیت و اعتبار گزارش‌ها منجر شود. همچنین، استفاده از استانداردهای بین‌المللی مانند GRI (Global Reporting Initiative) به عنوان یک چارچوب معتبر برای گزارشگری پایداری مورد تأکید قرار گرفته است. در نهایت، توجه به این عوامل می‌تواند به شرکت‌های تعاونی کمک کند تا به مسئولیت‌های اجتماعی و محیطی خود به شکل مؤثرتری پاسخ دهند و به توسعه پایدار و بهبود کیفیت زندگی جامعه کمک نمایند.

واژگان کلیدی

کیفیت افشای اطلاعات، شرکت‌های تعاونی، گزارش‌های پایداری، علم‌سنجی، دقت اطلاعات، استانداردهای گزارشگری، مدیریت ریسک.

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه اقتصاد توسعه و برنامه ریزی، دانشکده اقتصاد و مدیریت، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران.
(raqal70r@gmail.com)

^۲ استاد، گروه توسعه اقتصادی و برنامه‌ریزی، دانشکده اقتصاد و مدیریت، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران. (* نویسنده مسئول):
(sadeghiseyedkamel@gmail.com)

۱. مقدمه

مسئولیت اجتماعی شرکتی (CSR) به عنوان توجه داوطلبانه سازمان‌ها به تأثیرات اجتماعی و زیست‌محیطی فعالیت‌های خود تعریف می‌شود. در دنیای امروز، این مفهوم اهمیت بیشتری پیدا کرده است، زیرا سازمان‌ها باید به موازات حداکثرسازی سود، به تأثیرات اجتماعی و اقتصادی خود بر جامعه نیز توجه کنند (مک‌کیلوپ^۱ و همکاران، ۲۰۲۰). در این زمینه، شرکت‌های تعاونی به دلیل ویژگی‌های خاص خود، به عنوان نمونه‌ای جالب برای مطالعه افشای اطلاعات CSR شناخته می‌شوند. این سازمان‌ها دارای دو مأموریت هستند: یکی کسب و کار و دیگری اهداف اجتماعی. تأکید بر جنبه اجتماعی مأموریت تعاونی‌ها، آن‌ها را به عنوان بخشی از بخش غیرانتفاعی معرفی می‌کند (کاستا و همکاران^۲، ۲۰۱۸؛ کرونیپلوس^۳ و همکاران، ۲۰۲۱).

شرکت‌های تعاونی، به عنوان نهادهایی که در آن‌ها همه اعضا در فرآیندهای تصمیم‌گیری و حاکمیتی شرکت می‌کنند، دارای ساختار حاکمیتی خاص و مدل کسب و کار متمایزی هستند (باتاگلیا^۴ و همکاران، ۲۰۱۵). خصوصیت خاص تعاونی‌ها در حاکمیت جمعی و این واقعیت نهفته است که سودها به جای توزیع بین سهامداران، در خود تعاونی یا پروژه‌ها و فعالیت‌های محلی سرمایه‌گذاری می‌شوند (باتاگلیا و همکاران، ۲۰۱۵). ارزش‌های بنیادین تعاونی‌ها شامل «خودیاری، مسئولیت‌پذیری، دموکراسی، برابری، انصاف و همبستگی» هستند (ICA، ۲۰۱۵)، که نقطه آغاز اصول تعاونی را تشکیل می‌دهند (ICA، ۲۰۱۳؛ ۲۰۱۵).

CSR برای تعاونی‌ها یک مفهوم جدید نیست، زیرا مأموریت دوگانه آن‌ها به عنوان یک سازمان تجاری و اجتماعی، باعث می‌شود که مفاهیم تعاونی و پایداری به طور گسترده‌ای همپوشانی داشته باشند (داله^۵ و همکاران، ۲۰۱۳؛ دوگود^۶، ۲۰۱۷). در حالی که دیدگاه غالب بر این است که تعاونی‌ها به طور ذاتی سازمان‌های اجتماعی مسئول هستند (کاراسکو^۷، ۲۰۰۷؛ پالومو و والور^۸، ۲۰۰۴؛ مورال و پونتس^۹، ۲۰۱۰؛ وسترهولز و هولر^{۱۰}، ۲۰۲۲)، برخی از پژوهشگران معتقدند که نمی‌توان به سادگی نتیجه‌گیری کرد که تعاونی‌ها به دلیل شکل سازمانی خود، سازمان‌های پایداری هستند (توومینن^{۱۱} و همکاران، ۲۰۱۷).

این مطالعه به بررسی کیفیت گزارش‌های پایداری در شرکت‌های تعاونی می‌پردازد و با رویکرد علم‌سنجی به تحلیل عوامل مؤثر بر کیفیت افشای اطلاعات CSR می‌پردازد. با توجه به اینکه تعاونی‌ها معمولاً به ارزش‌های اجتماعی و اقتصادی متعهد هستند، انتظار می‌رود که آن‌ها در افشای اطلاعات CSR از کیفیت بالاتری برخوردار باشند (آلن^{۱۲} و همکاران، ۲۰۲۲؛ رلانو و پولت^{۱۳}، ۲۰۱۲). با این حال، مطالعات نشان داده‌اند که کیفیت افشای اطلاعات CSR در برخی

¹ McKillop

² Costa & Goulart da Silva

³ Chronopoulos

⁴ Battaglia

⁵ Dale

⁶ Duguid

⁷ Carrasco

⁸ Palomo & Valor

⁹ Moral & Poyatos

¹⁰ Westerholz & Höhler

¹¹ Tuominen

¹² Allen

¹³ Relano & Paulet

از تعاونی‌ها هنوز در سطح قابل قبولی قرار ندارد (بروکار دو^۱ و همکاران، ۲۰۱۷؛ کاستا و همکاران، ۲۰۲۲). در نهایت، با توجه به اهمیت و تأثیر تعاونی‌ها در جامعه، به نظر می‌رسد که گنجاندن فعالیت‌های CSR در استراتژی‌های کلی این مؤسسات می‌تواند به ایجاد یک محیط پایدار و مسئولانه کمک کند و در نهایت به توسعه اجتماعی و اقتصادی کشور یاری رساند. این مطالعه به طور خاص با رویکرد علم‌سنجی انجام خواهد شد تا به تحلیل جامع‌تری از کیفیت گزارش‌های پایداری و افشای اطلاعات CSR در شرکت‌های تعاونی پردازد.

۲. ادبیات نظری

از دیدگاه نظری، مطالعه حاضر می‌تواند در چارچوب نظریه مشروعیت قرار گیرد که همراه با نظریه ذینفعان، الگوی غالب برای افشای داوطلبانه اطلاعات مسئولیت اجتماعی شرکتی (CSR) است. مشروعیت به عنوان یک درک یا فرض کلی تعریف می‌شود که اقدامات یک سازمان در چارچوب سیستم‌های اجتماعی از ارزش‌ها، هنجارها و باورها، مطلوب، مناسب یا صحیح است (ساچمن^۲، ۱۹۹۵). نظریه مشروعیت مدت‌هاست که به عنوان یک پایه مفهومی برای محققان در درک CSR و درک شده محسوب می‌شود (استانالند^۳ و همکاران، ۲۰۱۱). بر اساس نظریه مشروعیت، در افشای فعالیت‌های پایدار خود، مدیران می‌توانند از رویکردی واقعی یا نمادین پیروی کنند (ولتری و همکاران، ۲۰۲۳). تحت رویکرد واقعی، مدیران به طور مؤثر فعالیت‌های پایدار را انجام می‌دهند و اطلاعات غیرمالی با کیفیتی را افشا می‌کنند (پرز و رودریگز دل بوسکه^۴، ۲۰۱۵). در مقابل، تحت رویکرد نمادین، مدیران به طور فرصت‌طلبانه عمل می‌کنند و واقعاً در فعالیت‌های پایدار شرکت نمی‌کنند و اطلاعات غیرمالی غیرقابل‌اعتمادی را افشا می‌کنند و از سبزشی و استراتژی‌های مدیریت تصویر استفاده می‌کنند (پتن^۵، ۲۰۰۲؛ کامینز و فیک^۶، ۲۰۱۵).

مسئولیت اجتماعی شرکتی موضوعی مهم برای شرکت‌های تعاونی است که دارای هویت دوگانه به عنوان کسب‌وکار و سازمان اجتماعی هستند. این شرکت‌ها به طور فزاینده‌ای تحت نظارت قرار می‌گیرند و به دلیل تأثیر عظیم آن‌ها بر جامعه، رویکردشان نسبت به پایداری مورد توجه قرار می‌گیرد (شولتانز^۷، ۲۰۰۹). این امر منجر به تغییرات قابل توجهی در معرفی CSR در سال‌های اخیر شده و آن‌ها را به یکی از سرمایه‌گذاران پیشرو در فعالیت‌های CSR در سطح جهانی تبدیل کرده است (پرز و رودریگز دل بوسکه^۴، ۲۰۱۵). شرکت‌های تعاونی، به عنوان بخشی از اقتصاد اجتماعی، مجموعه‌ای منحصر به فرد از انواع سازمان‌های مالی هستند که هم به عنوان یک کسب و کار و هم به عنوان یک سازمان اجتماعی عمل می‌کنند (آرامبورو و پسکادور^۸، ۲۰۱۹؛ کالداریلی^۹ و همکاران، ۲۰۱۲).

با این حال، تحقیقات تجربی محدود در مورد افشای اجتماعی و زیست‌محیطی داوطلبانه شرکت‌های تعاونی نسبت به شرکت‌های تجاری وجود دارد که شواهدی از افشای بهتر CSR از سوی این شرکت‌ها ارائه نمی‌دهد (بولاس-آرایا^{۱۰} و

¹ Broccardo

² Suchman

³ Stanaland

⁴ Pérez & Rodríguez del Bosque

⁵ Patten

⁶ Comyns & Figge

⁷ Scholtens

⁸ Aramburu & Pescador

⁹ Caldarelli

¹⁰ Bolas-Araya

همکاران، ۲۰۱۴؛ آرامبورو و پسکادر^۱، ۲۰۱۹؛ رلانو و پائولت، ۲۰۱۲؛ مناسا و بروداکر^۲، ۲۰۱۷). به طور خاص، برخی از مطالعات نشان داده‌اند که شرکت‌های تعاونی در استفاده از آخرین استانداردهای گزارش‌دهی و فرمت‌های گزارش‌دهی (یعنی گزارش‌های یکپارچه) پیشرو هستند، اما هنوز هم در افشای اطلاعات با کیفیت پایین‌تر نسبت به شرکت‌های تجاری قرار دارند (بولاس-آرایا و همکاران، ۲۰۱۴).

۲-۱. استانداردهای موجود برای افشای اطلاعات پایداری در شرکت‌های تعاونی

جدول (۱) به بررسی استانداردهای موجود برای افشای اطلاعات پایداری در شرکت‌های تعاونی می‌پردازد و دو دسته اصلی از استانداردها را معرفی می‌کند: استانداردهای بین‌المللی و استانداردهای خاص برای شرکت‌های تعاونی. در بخش استانداردهای بین‌المللی، دستورالعمل GRI G4 (۲۰۱۳) به عنوان یکی از پرکاربردترین و جامع‌ترین چارچوب‌ها برای گزارش‌دهی مسئولیت اجتماعی شرکتی (CSR) معرفی شده است که اطلاعات پایداری را به دو بخش کلی و خاص تقسیم می‌کند. این تقسیم‌بندی به سازمان‌ها کمک می‌کند تا به راحتی به ابعاد مختلف پایداری پرداخته و گزارش‌های دقیق و قابل فهمی ارائه دهند. همچنین، مکمل خدمات مالی^۳ (۲۰۱۴) به طور خاص برای شرکت‌های مالی طراحی شده و شامل شاخص‌های مرتبط با این صنعت است، که نشان‌دهنده اهمیت ویژه این بخش در زمینه افشای اطلاعات پایداری است.

در بخش دوم، استانداردهای خاص برای شرکت‌های تعاونی، دستورالعمل‌های فدرکاسه^۴ (۲۰۱۱) بررسی شده‌اند که به طور ویژه برای شرکت‌های تعاونی اعتباری (CCBs) طراحی شده‌اند. این دستورالعمل‌ها بر سه بعد کلیدی تمرکز دارند: هسته‌ای، داخلی (همکاری) و خارجی (جامعه)، که به وضوح نشان‌دهنده طبیعت دوگانه و اجتماعی این نوع سازمان‌ها است. علاوه بر این، ۱۳۹ شاخص شناسایی شده در نه دسته مختلف، شامل عملیات بانکی، نزدیکی محلی، توسعه محلی، دموکراسی داخلی و تأثیرات زیست‌محیطی، به شرکت‌های تعاونی کمک می‌کند تا به طور جامع و منظم به افشای اطلاعات پایداری بپردازند. این استانداردها نه تنها به ارتقاء شفافیت و مسئولیت‌پذیری در گزارش‌دهی کمک می‌کنند، بلکه به شرکت‌های تعاونی این امکان را می‌دهند که به تعهدات اجتماعی و محیطی خود پاسخگو باشند و نقش مؤثری در توسعه پایدار ایفا کنند.

جدول ۱. استانداردهای موجود برای افشای اطلاعات پایداری در شرکت‌های تعاونی

استاندارد	شرح
استانداردهای بین‌المللی (GRI)	
GRI G4 (2013)	پرکاربردترین دستورالعمل‌های گزارش‌دهی CSR که اطلاعات پایداری را به دو بخش کلی و خاص تقسیم می‌کند.
مکمل خدمات مالی (۲۰۱۴)	طراحی شده به طور خاص برای شرکت‌های مالی، شامل شاخص‌های مرتبط با صنعت مالی.
استانداردهای خاص برای شرکت‌های تعاونی (Fедercasse)	
دستورالعمل‌های فدرکاسه (۲۰۱۱)	طراحی شده برای شرکت‌های تعاونی اعتباری (CCBs) و تمرکز بر سه بعد کلیدی: هسته‌ای، داخلی (همکاری)، و خارجی (جامعه).
۱۳۹ شاخص در نه دسته	شامل عملیات بانکی، نزدیکی محلی، توسعه محلی، دموکراسی داخلی و تأثیرات زیست‌محیطی.

¹ Aramburu & Pescador

² Menassa & Brodhäcker

³ Supplement for Financial Services

⁴ Federcasse

۳. پیشینه پژوهش

کیفیت گزارش‌های پایداری به‌عنوان یک موضوع کلیدی در زمینه مسئولیت اجتماعی شرکتی (CSR) و شفافیت سازمانی در سال‌های اخیر مورد توجه قرار گرفته است. این گزارش‌ها به‌عنوان ابزاری برای ارتباط با ذینفعان و ارزیابی عملکرد اجتماعی و زیست‌محیطی سازمان‌ها به‌کار می‌روند و به همین دلیل، عوامل متعددی می‌توانند بر کیفیت آن‌ها تأثیرگذار باشند. از جمله این عوامل، استانداردها و راهنماهای مربوط به گزارش‌دهی غیرمالی هستند که ABI (Associazione Bancaria Italiana) در سال‌های ۲۰۰۱، ۲۰۰۶ و ۲۰۱۳ برای بانک‌ها ارائه داده است. این راهنماها به بانک‌ها کمک می‌کند تا اطلاعات خود را به‌صورت شفاف و قابل‌فهم ارائه دهند. همچنین، تحلیل چندسطحی از CSR که توسط آلن و همکاران (۲۰۲۳) مورد بررسی قرار گرفته، نشان‌دهنده اهمیت رویکردهای چندسطحی در ارتقاء کیفیت گزارش‌ها است. تحقیقات التویجری^۱ و همکاران (۲۰۰۴) و بیسلند^۲ و همکاران (۲۰۲۲) به ارتباط بین افشای اطلاعات زیست‌محیطی و عملکرد اقتصادی اشاره دارند و نشان می‌دهند که سازمان‌هایی که به‌طور فعال اطلاعات زیست‌محیطی خود را گزارش می‌کنند، معمولاً عملکرد اقتصادی بهتری نیز دارند. شهرت سازمان‌ها نیز می‌تواند بر وفاداری مشتریان و کیفیت گزارش‌های پایداری تأثیرگذار باشد، به‌طوری‌که مطالعه آرام‌پورو و پسکادر (۲۰۱۹) به این نکته اشاره می‌کند که شهرت به‌عنوان یک عامل میانجی در تأثیر CSR بر وفاداری مشتریان عمل می‌کند. همچنین، تجزیه و تحلیل بیبلیومتریک که توسط گالاتا^۳ و همکاران (۲۰۲۲) انجام شده، به شناسایی الگوهای موفق در گزارش‌دهی پایداری کمک می‌کند. در این راستا، تحقیقات کوئیلو^۴ و همکاران (۲۰۱۹) و کورچه^۵ و همکاران (۲۰۲۱) به بررسی نقش نظارت و مقررات در افزایش کیفیت گزارش‌های غیرمالی پرداخته و نشان می‌دهند که وجود الزامات قانونی می‌تواند بهبود کیفیت اطلاعات گزارش‌شده را تسریع کند. نهایتاً، تحقیق گورول و لاگاسیو^۶ (۲۰۲۳) به تأثیر اعضای هیئت مدیره زن بر کیفیت افشای ESG اشاره می‌کند و نشان می‌دهد که تنوع جنسیتی در هیئت مدیره می‌تواند به بهبود کیفیت گزارش‌های پایداری کمک کند. به‌طور کلی، کیفیت گزارش‌های پایداری تحت تأثیر عوامل متعددی قرار دارد که شامل استانداردها، عملکرد زیست‌محیطی و اقتصادی، شهرت، نظارت و تنوع در هیئت مدیره می‌شود و این عوامل می‌توانند تأثیر قابل‌توجهی بر اعتبار و شفافیت سازمان‌ها در نظر ذینفعان داشته باشند. در این پژوهش، تلاش خواهد شد تا به‌طور خاص به بررسی این عوامل و نقش آن‌ها در کیفیت گزارش‌های پایداری پرداخته شود.

۴. روش تحقیق

پژوهش حاضر از نظر هدف کاربردی و از نظر روش گردآوری داده‌ها توصیفی است که با رویکرد علم‌سنجی انجام شده است. جامعه آماری این پژوهش، مطالعات در دسترس مرتبط با عوامل مؤثر بر کیفیت گزارش‌های پایداری در شرکت‌های تعاونی است که در پایگاه اسکوپوس در بازه زمانی ۲۰۰۰-۲۰۲۵ نمایه شده‌اند. به‌منظور جستجوی مقالات مرتبط، کلمات کلیدی شامل “کیفیت گزارش‌های پایداری”، “شرکت‌های تعاونی”، و “عوامل مؤثر” در این پایگاه جستجو شدند.

¹ Al-Tuwaijri

² Beisland

³ Galletta

⁴ Coelho

⁵ Korca

⁶ Gurol & Lagasio

در پژوهش حاضر برای ترسیم شبکه موضوعی مطالعات انجام گرفته در حوزه کیفیت گزارش‌های پایداری از نرم‌افزار VOSviewer بهره‌گیری شده است. در نهایت، ۱۰۳ مقاله به عنوان جامعه آماری انتخاب شد. علاوه بر ترسیم نقشه‌ها، از آزمون همبستگی و تحلیل عاملی اکتشافی نیز استفاده شده است. برای اطمینان از پایایی داده‌های گردآوری شده، داده‌ها همزمان توسط تیم پژوهشی چندین بار مورد بازبینی قرار گرفتند تا میزان خطای شناسایی مقالات مورد استفاده در این پژوهش به حداقل کاهش یابد.

برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از شاخص‌های آمار توصیفی شامل توزیع فراوانی و نسبت، و در بخش آمار استنباطی از ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل عاملی اکتشافی بهره گرفته شد. در تحلیل عاملی اکتشافی، ابتدا ماتریس همبستگی ایجاد و سپس با استفاده از چرخش واریماکس، عوامل مؤثر بر کیفیت گزارش‌های پایداری مورد بررسی قرار می‌گیرند. همچنین، با استفاده از تحلیل خوشه‌ها، گروه‌های متجانس از داده‌ها شناسایی می‌شوند.

در این پژوهش جهت تحلیل عاملی اکتشافی از نرم‌افزار SPSS 28 استفاده شد و خوشه‌های استخراج شده بر اساس نظر متخصصین حوزه توسعه پایدار و مسئولیت اجتماعی تحلیل گردید. این روش تحقیق به درک بهتر عوامل مؤثر بر کیفیت گزارش‌های پایداری در شرکت‌های تعاونی کمک خواهد کرد و می‌تواند به بهبود فرآیندهای گزارش‌دهی و شفافیت اطلاعات در این حوزه منجر شود.

۵. یافته‌ها

شکل (۱)، به بررسی یک شبکه ارتباطی بین کلمات کلیدی مرتبط با موضوعات مختلف علمی و تحقیقاتی در زمینه کیفیت گزارش‌های پایداری در شرکت‌های تعاونی پرداخته می‌شود. این شبکه به ما کمک می‌کند تا ساختار و ارتباطات میان مفاهیم مختلف را درک کنیم و خوشه‌های اصلی را شناسایی کنیم. هدف از این تحلیل، شناسایی و درک عمیق‌تر از عوامل مؤثر بر کیفیت گزارش‌های پایداری و چگونگی بهینه‌سازی این گزارش‌ها در شرکت‌های تعاونی است.

۵-۱. خوشه‌های اصلی

۱. خوشه سلامت (Health)

- ✓ این خوشه شامل کلمات کلیدی مانند «پزشکی»، «ارزیابی نتایج»، «رهنمودهای عملی» و «تحقیقات بالینی» است.
- ✓ هرچند تمرکز اصلی این خوشه بر روی حوزه سلامت است، ارتباط آن با شرکت‌های تعاونی از جنبه‌های مختلفی قابل بررسی است. به عنوان مثال، شرکت‌های تعاونی می‌توانند با سرمایه‌گذاری در برنامه‌های بهداشتی و سلامت برای اعضای خود، کیفیت زندگی را ارتقا دهند و در نتیجه، گزارش‌های پایداری بهتری ارائه دهند. همچنین، تأثیرات مثبت بر سلامت کارکنان می‌تواند به کاهش هزینه‌های درمانی و افزایش بهره‌وری منجر شود.

۲. خوشه اطلاعات و مدیریت (Information Processing and Management)

- این خوشه شامل کلماتی چون «اطلاعات»، «مدیریت دیتا» و «تحلیل اطلاعات» می‌باشد.
- در زمینه شرکت‌های تعاونی، این خوشه به فرآیندها و استانداردهای مربوط به جمع‌آوری، ذخیره‌سازی و تجزیه و تحلیل داده‌های مرتبط با عملکرد و مسئولیت‌های اجتماعی تأکید دارد. اهمیت مدیریت اطلاعات در عصر دیجیتال غیرقابل انکار است، زیرا داده‌های دقیق و به‌روز می‌توانند به تصمیم‌گیری‌های استراتژیک و بهینه‌سازی عملکرد

کمک کنند. به علاوه، تحلیل داده‌ها می‌تواند به شناسایی روندها و نیازهای اعضا و مشتریان کمک کند و به بهبود خدمات و محصولات منجر شود.

۳. خوشه پایداری و توسعه پایدار (Sustainability and Sustainable Development)

- این خوشه شامل کلمات کلیدی نظیر «پایداری»، «توسعه پایدار»، «تغییرات اقلیمی» و «گزارش‌گری پایداری» است.

- تمرکز این خوشه بر روی روش‌ها و سیاست‌های مرتبط با پایداری محیط زیست در شرکت‌های تعاونی است. شرکت‌های تعاونی می‌توانند با پیاده‌سازی شیوه‌های پایدار در تولید و توزیع محصولات، به کاهش اثرات منفی بر محیط زیست کمک کنند. همچنین، این خوشه می‌تواند شامل تحقیقات در زمینه انرژی‌های تجدیدپذیر، بهینه‌سازی منابع و مدیریت ضایعات باشد که همه اینها به تقویت تعهدات اجتماعی و محیطی شرکت‌های تعاونی کمک می‌کند.

۲-۵. عوامل مؤثر بر کیفیت گزارش‌های پایداری در شرکت‌های تعاونی

با توجه به نمایش شبکه و خوشه‌ها، عوامل مختلفی که بر کیفیت گزارش‌های پایداری در شرکت‌های تعاونی تأثیر می‌گذارند، قابل شناسایی هستند:

۱. دقت اطلاعات:

- کیفیت داده‌های مورد استفاده در گزارش‌گری تأثیر عمده‌ای بر اعتبار و کیفیت نهایی گزارش‌ها دارد. اطلاعات نادرست یا ناقص می‌تواند به نتایج گمراه‌کننده منجر شود و اعتبار گزارش را زیر سؤال ببرد. در شرکت‌های تعاونی، دقت در جمع‌آوری اطلاعات از اعضا و تأمین‌کنندگان اهمیت ویژه‌ای دارد. استفاده از فناوری‌های نوین مانند نرم‌افزارهای مدیریت داده و سیستم‌های اطلاعاتی می‌تواند به بهبود دقت اطلاعات کمک کند.

۲. روش اجرای مناسب

- استفاده از متدولوژی‌های مناسب، مانند بررسی‌های سیستماتیک و تحلیل‌های کمی و کیفی، به اعتبار گزارش‌ها کمک می‌کند. در شرکت‌های تعاونی، این تجزیه و تحلیل می‌تواند به شناسایی روندهای موفقیت و چالش‌های موجود در فرآیندهای پایداری کمک کند. همچنین، برگزاری کارگاه‌ها و دوره‌های آموزشی برای کارکنان در زمینه تجزیه و تحلیل داده‌ها می‌تواند به بهبود توانمندی‌های آن‌ها در تولید گزارش‌های معتبر کمک کند.

۳. مشارکت ذینفعان:

- تعامل و درگیر کردن ذینفعان مختلف، از جمله اعضای تعاونی، مشتریان و جامعه محلی، در فرآیند گزارش‌گری می‌تواند به شفافیت و اعتبار اطلاعات ارائه‌شده افزوده و به مأموریت‌های پایداری کمک کند. این مشارکت می‌تواند به جمع‌آوری نظرات و بازخوردهای ارزشمند برای بهبود عملکرد و گزارش‌ها منجر شود. به عنوان مثال، برگزاری جلسات مشورتی با اعضای تعاونی و جامعه می‌تواند به شناسایی نیازها و انتظارات آن‌ها کمک کند.

۴. استانداردهای گزارش‌گری:

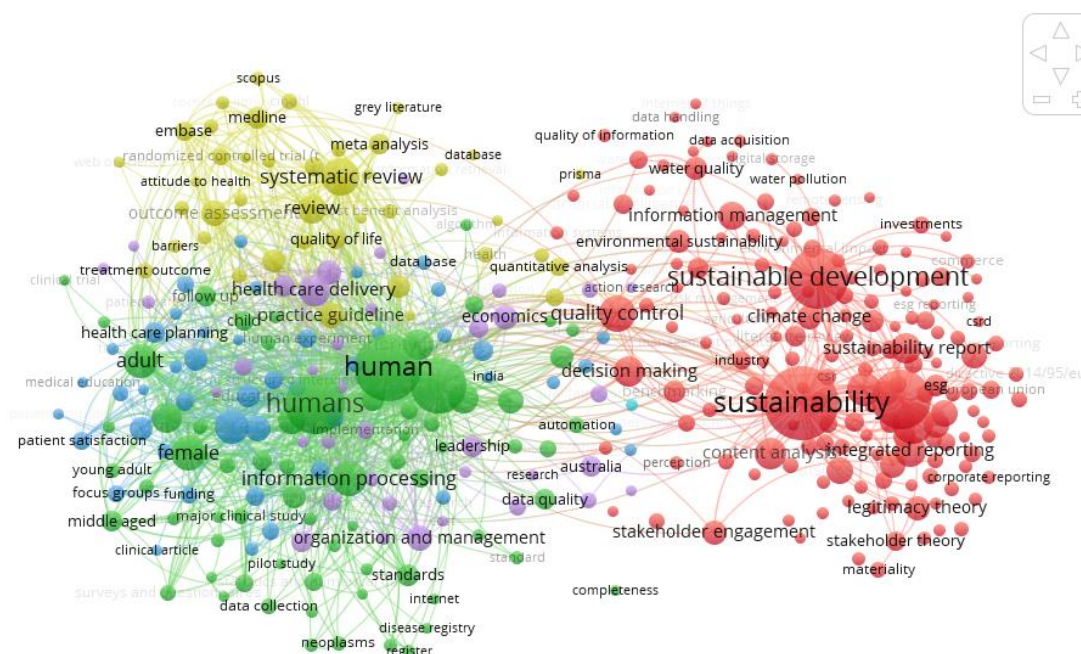
- پیروی از استانداردهای بین‌المللی مانند GRI (Global Reporting Initiative) می‌تواند عامل مؤثری در افزایش کیفیت گزارش‌ها باشد. این استانداردها چارچوبی برای گزارش‌گری فراهم می‌کنند که به شرکت‌های تعاونی

کمک می‌کند تا اطلاعات خود را به صورت شفاف و قابل فهم ارائه دهند و در نتیجه اعتبار خود را افزایش دهند. همچنین، استفاده از استانداردهای ملی و محلی نیز می‌تواند به تطابق بهتر با نیازها و انتظارات جامعه کمک کند.

۵. مدیریت ریسک:

• شناسایی و تحلیل ریسک‌های مرتبط با مسائل محیطی و اجتماعی می‌تواند به بهبود ساختار و محتوای گزارش‌های پایداری کمک کند. مدیریت صحیح ریسک‌ها می‌تواند به پیشگیری از بحران‌ها و بهبود تصمیم‌گیری‌های سازمانی منجر شود. در شرکت‌های تعاونی، این امر به ویژه در زمینه‌های اجتماعی و اقتصادی اهمیت دارد، زیرا این شرکت‌ها معمولاً درگیر مسائل اجتماعی و اقتصادی محلی هستند.

توجه به این عوامل می‌تواند به شرکت‌های تعاونی در تولید گزارش‌های با کیفیت‌تر و معتبرتر کمک کند و تأثیر مثبت‌تری بر مسائل مربوط به پایداری داشته باشد. با درک عمیق از ارتباطات موجود در شبکه‌های کلیدی و تأثیرگذاری آن‌ها بر فرآیندهای تصمیم‌گیری، این شرکت‌ها می‌توانند به بهبود عملکرد خود در حوزه پایداری و مسئولیت اجتماعی بپردازند. این رویکرد نه تنها به اعتبار و شفافیت شرکت‌های تعاونی کمک می‌کند، بلکه می‌تواند به توسعه پایدار و بهبود کیفیت زندگی جامعه نیز منجر شود. در نهایت، سرمایه‌گذاری در بهبود کیفیت گزارش‌های پایداری می‌تواند به ایجاد ارزش افزوده برای اعضای تعاونی و جامعه کمک کند و آینده‌ای پایداری را رقم بزند.

شکل ۱. شبکه واژگان

جدول (۲) همبستگی بین متغیرهای پژوهش، ارتباط میان متغیرهای مستقل و وابسته «کیفیت گزارشات پایداری» را به تصویر می‌کشد. تحلیل همبستگی نشان می‌دهد که تمامی متغیرهای مستقل مورد بررسی (دقت اطلاعات، روش اجرای مناسب، استفاده مناسب از استانداردهای گزارشگری، مدیریت ریسک و مشارکت ذینفعان) به طور مثبت و معناداری با کیفیت گزارشات پایداری ارتباط دارند. به طور خاص، دقت اطلاعات با ضریب همبستگی ۰,۶۰۱، نشان‌دهنده ارتباط قوی و معناداری با کیفیت گزارشات است، به طوری که افزایش دقت اطلاعات به بهبود کیفیت گزارشات پایداری منجر می‌شود. روش اجرای مناسب نیز با ضریب همبستگی ۰,۵۲۹، تأیید می‌کند که پیاده‌سازی روش‌های کارآمد در فرآیندها

می‌تواند به بهبود کیفیت گزارش‌ها کمک کند. همچنین، استفاده مناسب از استانداردهای گزارشگری با ضریب همبستگی ۰,۳۹۰ و سطح معنی‌داری ۰,۰۴۰ بیانگر این است که رعایت استانداردهای بین‌المللی و ملی در گزارشگری به ارتقاء کیفیت گزارشات کمک می‌کند، هرچند شدت این ارتباط نسبت به دیگر متغیرها کمتر است. مدیریت ریسک، با ضریب همبستگی ۰,۵۰۹، نشان‌دهنده ارتباط مثبت و معناداری با کیفیت گزارشات پایداری است، که به نقش مهم مدیریت ریسک‌های اجتماعی و محیطی در بهبود کیفیت گزارشات اشاره دارد. در نهایت، مشارکت ذینفعان با ضریب همبستگی ۰,۳۴۰ و سطح معنی‌داری ۰,۰۵۰ تأکید می‌کند که هرچه مشارکت ذینفعان افزایش یابد، کیفیت گزارشات نیز بهبود می‌یابد، اگرچه این ارتباط از نظر شدت نسبت به سایر متغیرها ضعیف‌تر است. به‌طور کلی، این نتایج بر اهمیت توجه به این عوامل در فرآیند گزارشگری پایداری در شرکت‌های تعاونی تأکید می‌کند و بیانگر این است که بهبود هر یک از این متغیرها می‌تواند به ارتقاء کیفیت کلی گزارشات پایداری منجر شود و به شرکت‌های تعاونی کمک کند تا به مسئولیت‌های اجتماعی و محیطی خود به شکل مؤثرتری پاسخ دهند.

جدول ۲. همبستگی بین متغیرهای پژوهش

متغیر وابسته	متغیر مستقل	نوع ضریب و آزمون	ضریب	سطح معنی‌داری
کیفیت گزارشات پایداری	دقت اطلاعات	پیرسون	۰/۶۰۱	*** / ۰۰۰
کیفیت گزارشات پایداری	روش اجرای مناسب	پیرسون	۰/۵۲۹	*** / ۰۰۰
کیفیت گزارشات پایداری	استفاده مناسب از استانداردهای گزارشگری	پیرسون	۰/۳۹۰	*** / ۰۴۰
کیفیت گزارشات پایداری	مدیریت ریسک	پیرسون	۰/۵۰۹	*** / ۰۰۰
کیفیت گزارشات پایداری	مشارکت ذینفعان	پیرسون	۰/۳۴۰	*** / ۰۵۰

جدول ۳ نتایج تحلیل عاملی اکتشافی را نشان می‌دهد که در آن پنج عامل اصلی مؤثر بر کیفیت گزارشگری پایداری شرکت‌های تعاونی شناسایی شده‌اند. این عوامل شامل دقت اطلاعات، روش اجرای مناسب، استفاده مناسب از استانداردهای گزارشگری، مدیریت ریسک و مشارکت ذینفعان هستند.

عامل اول، **دقت اطلاعات**، با مقدار ویژه ۶,۰۶۱ و درصد واریانس ۲۲,۳۰۴، بالاترین تأثیر را بر کیفیت گزارشگری پایداری دارد. این نتیجه نشان‌دهنده اهمیت بالای دقت و صحت داده‌های ورودی در فرآیند گزارشگری است؛ زیرا هر چه دقت اطلاعات بیشتر باشد، کیفیت نهایی گزارشات نیز بهبود می‌یابد.

عامل دوم، **روش اجرای مناسب**، با مقدار ویژه ۵,۲۸۰ و درصد واریانس ۲۰,۳۹۰، به‌طور قابل توجهی بر کیفیت گزارشگری تأثیر دارد. این عامل به معنای نیاز به به‌کارگیری روش‌ها و فرآیندهای کارآمد در تهیه گزارشات است که می‌تواند به بهبود کلی عملکرد گزارشگری کمک کند.

سومین عامل، **استفاده مناسب از استانداردهای گزارشگری**، با مقدار ویژه ۵,۰۵۲ و درصد واریانس ۱۹,۰۰۶، نشان می‌دهد که رعایت و پیروی از استانداردهای بین‌المللی و ملی در گزارشگری، به بهبود کیفیت گزارشات پایداری کمک می‌کند. این نکته حاکی از آن است که سازمان‌ها باید به‌طور جدی به استانداردهای گزارشگری توجه کنند تا بتوانند اعتبار و کیفیت گزارشات خود را افزایش دهند.

مدیریت ریسک به عنوان چهارمین عامل، با مقدار ویژه ۴,۹۰۵ و درصد واریانس ۱۷,۱۵۲، تأکید بر این دارد که شناسایی و مدیریت ریسک‌های مرتبط با فعالیت‌های اجتماعی و محیطی، به بهبود کیفیت گزارشگری پایداری کمک می‌کند. این عامل نشان‌دهنده اهمیت پیش‌بینی و مدیریت ریسک‌ها در فرآیند گزارشگری است.

در نهایت، **مشارکت ذینفعان** با مقدار ویژه ۴,۸۷۷ و درصد واریانس ۱۱,۴۴۴، نشان می‌دهد که هرچه میزان مشارکت ذینفعان در فرآیندهای تصمیم‌گیری و گزارشگری بیشتر باشد، کیفیت گزارشات نیز بهبود می‌یابد. این عامل تأکید می‌کند که ارتباط مؤثر با ذینفعان و جلب نظر آن‌ها می‌تواند به افزایش شفافیت و اعتبار گزارشات کمک کند.

جدول ۳. نتایج تحلیل عاملی اکتشافی

عامل	نام عامل	مقدار ویژه درصد واریانس	درصد تجمعی واریانس
۱	دقت اطلاعات	۶/۰۶۱	۲۲/۳۰۴
۲	روش اجرای مناسب	۵/۲۸۰	۲۰/۳۹۰
۳	استفاده مناسب از استانداردهای گزارشگری	۵/۰۵۲	۱۹/۰۰۶
۴	مدیریت ریسک	۴/۹۰۵	۱۷/۱۵۲
۵	مشارکت ذینفعان	۴/۸۷۷	۱۱/۴۴۴

به‌طور کلی، نتایج این تحلیل نشان می‌دهد که توجه به این پنج عامل می‌تواند به شکل مؤثری بر کیفیت گزارشگری پایداری در شرکت‌های تعاونی تأثیر بگذارد و به آن‌ها کمک کند تا به مسئولیت‌های اجتماعی و محیطی خود به بهترین شکل پاسخ دهند.

۶. نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر به بررسی عوامل مؤثر بر کیفیت افشای اطلاعات در شرکت‌های تعاونی با رویکرد علم‌سنجی پرداخته و نتایج آن نشان‌دهنده وجود پنج عامل اصلی است که به‌طور معناداری بر کیفیت گزارش‌های پایداری تأثیر دارند. این عوامل شامل دقت اطلاعات، روش اجرای مناسب، استفاده از استانداردهای گزارشگری، مدیریت ریسک و مشارکت ذینفعان هستند.

دقت اطلاعات به عنوان مهم‌ترین عامل شناسایی شده، با مقدار ویژه ۶,۰۶۱ و درصد واریانس ۲۲,۳۰۴، تأکید می‌کند که صحت و دقت داده‌ها نه تنها بر اعتبار گزارش‌ها بلکه بر تصمیم‌گیری‌های استراتژیک نیز تأثیرگذار است. این یافته با نتایج مطالعات پیشین همخوانی دارد که نشان می‌دهد دقت اطلاعات می‌تواند به‌طور قابل توجهی کیفیت و اعتبار گزارش‌های مسئولیت اجتماعی شرکتی (CSR) را تحت تأثیر قرار دهد. به همین دلیل، شرکت‌های تعاونی باید به سرمایه‌گذاری در فناوری‌های نوین و سیستم‌های اطلاعاتی توجه ویژه‌ای داشته باشند تا دقت داده‌های جمع‌آوری شده را افزایش دهند.

عامل دوم، روش اجرای مناسب، با مقدار ویژه ۵,۲۸۰ و درصد واریانس ۲۰,۳۹۰، نشان‌دهنده نیاز به استفاده از متدولوژی‌های کارآمد در فرآیند گزارشگری است. این یافته به وضوح بیان می‌کند که به‌کارگیری روش‌های سیستماتیک و برگزاری کارگاه‌های آموزشی برای کارکنان می‌تواند به بهبود کیفیت گزارش‌های پایداری کمک کند. در این راستا، تکیه بر روش‌های علمی و تحلیل‌های دقیق می‌تواند به شناسایی روندهای موفق و چالش‌های موجود در فرآیندهای پایداری کمک کند.

استفاده مناسب از استانداردهای گزارشگری، با مقدار ویژه ۵,۰۵۲ و درصد واریانس ۱۹,۰۰۶، اهمیت تطابق با استانداردهای بین‌المللی و ملی را نشان می‌دهد. این نتایج به وضوح بیان می‌کند که رعایت استانداردها می‌تواند به شفافیت و اعتبار گزارش‌ها کمک کند. به‌ویژه، شرکت‌های تعاونی که به‌طور خاص در زمینه‌های اجتماعی و اقتصادی فعالیت دارند، باید از این استانداردها بهره‌برداری کنند تا بتوانند به شکل مؤثرتری به مسئولیت‌های اجتماعی خود پاسخ دهند.

مدیریت ریسک به عنوان چهارمین عامل با مقدار ویژه ۴,۹۰۵ و درصد واریانس ۱۷,۱۵۲، به شناسایی و مدیریت ریسک‌های اجتماعی و محیطی اشاره دارد. این یافته‌ها بر اهمیت پیش‌بینی و مدیریت ریسک‌ها در فرآیند گزارشگری تأکید دارد. به‌ویژه، شرکت‌های تعاونی باید به شناسایی ریسک‌های اجتماعی و اقتصادی توجه بیشتری داشته باشند تا بتوانند گزارش‌های با کیفیت‌تری ارائه دهند و از بروز بحران‌ها جلوگیری کنند.

در نهایت، مشارکت ذینفعان با مقدار ویژه ۴,۸۷۷ و درصد واریانس ۱۱,۴۴۴ به اهمیت تعامل و درگیر کردن ذینفعان در فرآیند گزارشگری اشاره دارد. این نتیجه نشان می‌دهد که هرچه میزان مشارکت ذینفعان در فرآیندهای تصمیم‌گیری و گزارشگری بیشتر باشد، کیفیت گزارشات نیز بهبود می‌یابد. برگزاری جلسات مشورتی و تعامل مستمر با ذینفعان می‌تواند به جمع‌آوری بازخوردهای ارزشمند و بهبود عملکرد شرکت‌های تعاونی منجر شود.

نتیجه‌گیری کلی این پژوهش نشان می‌دهد که توجه به این پنج عامل می‌تواند به شکل مؤثری بر کیفیت گزارشگری پایداری در شرکت‌های تعاونی تأثیر بگذارد. با توجه به مأموریت‌های اجتماعی و اقتصادی این شرکت‌ها، توجه به این عوامل می‌تواند به ارتقاء مسئولیت اجتماعی و بهبود کیفیت زندگی جامعه کمک کند. به‌ویژه، سرمایه‌گذاری در دقت اطلاعات، پیاده‌سازی روش‌های کارآمد، رعایت استانداردهای گزارشگری، مدیریت مؤثر ریسک‌ها و تشویق مشارکت ذینفعان می‌تواند به بهبود کیفیت و اعتبار گزارش‌های پایداری منجر شود. این رویکرد نه تنها به بهبود شفافیت و اعتبار شرکت‌های تعاونی کمک می‌کند، بلکه می‌تواند به توسعه پایداری و بهبود کیفیت زندگی جامعه نیز منجر شود. در نهایت، این پژوهش ضرورت دارد تا شرکت‌های تعاونی به‌طور جدی به این عوامل توجه کنند و استراتژی‌های مؤثری برای بهبود کیفیت گزارش‌های خود اتخاذ نمایند.

۶. منابع و مآخذ

- ABI - Associazione Bancaria Italiana (2013). Linee guida per la Rendicontazione non finanziaria in Banca. Bancaria Editrice, Roma, Italy.
- ABI (Associazione Bancaria Italiana). (2001). Modello di redazione del Bilancio Sociale per il settore del credito. Roma: Bancaria Editrice.
- Allen, M., Tessier, S., & Laurin, C. (2023). Corporate social responsibility of financial cooperatives: A multi-level analysis. *Sustainability*, 15(6), 4739. doi:10.3390/su15064739
- Al-Tuwaijri, S. A., Christensen, T., & Hughes, K. E. (2004). The relations among environmental disclosure, environmental performance, and economic performance: A simultaneous approach. *Accounting Organizations and Society*, 29(5/6), 447–471.
- Aramburu, I. A., & Pescador, I. G. (2019). The effects of corporate social responsibility on customer loyalty: The mediating effect of reputation in cooperative banks versus commercial banks in the Basque country. *Journal of Business Ethics*, 154, 701–719.
- Battaglia, M., Gragnani, P., & Annesi, N. (2020). Moving businesses toward sustainable development goals (SDGs): evidence from an Italian “benefit-For-Nature” corporation. *Entrepreneurship Research Journal*, 10(4), 20190305.

- Beisland, L. A., Zamore, S., & Mersland, R. (2023). Does it pay to be green? A study of the global microfinance industry. *Nonprofit and Voluntary Sector Quarterly*, 52(3), 631-653.
- Bollas-Araya, H. M., Seguí-Mas, E., & Polo-Garrido, F. (2014). Sustainability reporting in European cooperative banks: an exploratory analysis. *Revista Délelőtt Estudios Cooperativos*, 115, 30–56.
- Caldarelli, A., Fiodella, C., Mafferi, M., Spanò, R., & Zagaria, C. (2012). Ethics in risk management practices: insights from the Italian mutual credit co-operative banks. *Journal of Co-Operative Accounting and Reporting*, VI(1), 5–18.
- Carrasco, I. (2007). Corporate social responsibility, values and cooperation. *International Advances in Economic Research*, 13(4), 454–460.
- Chronopoulos, D. K., Sobiech, A. L., & Wilson, J. O. (2021). Social capital and the business models of financial cooperatives: Evidence from Japanese Shinkin banks. *Financial Accountability & Management*, 37(4), 460–480.
- Coelho, R., Svoronos, J-P., Mazzillo, J. A., & Taohua, Y. (2019). Regulation and supervision of financial cooperatives. Bank of International Settlements Financial Stability Institute Insights, 15.
- Comyns, B., & Figge, F. (2015). Greenhouse gas reporting quality in the oil and gas industry: A longitudinal study using the typology of “search”, “experience” and “credence” information. *Accounting, Auditing & Accountability Journal*, 28(3), 403–433.
- Costa, E., & Goulart da Silva, G. (2019). Nonprofit accountability: The viewpoint of the primary stakeholders. *Financial Accountability & Management*, 35(1), 37–54.
- Costa, E., Pesci, C., Andreus, M., & Taufer, E. (2022). When a sector-specific standard for non-financial reporting is not enough: evidence from microfinance institutions in Italy. *Sustainability Accounting, Management and Policy Journal*, 13(6), 1334–1360.
- Dale, A., Duguid, F., Lamarca, M. G., Hough, P., Tyson, P., Foon, R., ... & Herbert, Y. (2013). Co-operatives and sustainability: An investigation into the relationship. *International Co-operative Alliance, Community Research Connections, Sustainable Solutions Group. October*, 23.
- Duguid, F. (2017). Non-Financial Tools and Indicators for Measuring the Impact of Co-Operatives. *Journal of Co-Operative Accounting and Reporting*, 5(1), 40–54.
- Federcasse. (2011). Misurare la differenza. La Metrica mutualistica della BCC, Ecra, Roma.
- Galletta, S., Mazzù, S., & Naciti, V. (2022). A bibliometric analysis of ESG performance in the banking industry: From the current status to future directions. *Research in International Business and Finance*, 62, 101684.
- Gurol, B., & Lagasio, V. (2023). Women board members’ impact on ESG disclosure with environment and social dimensions: Evidence from the European banking sector. *Social Responsibility Journal*, 19(1), 211–228. doi:10.1108/SRJ-08-2020-0308
- International Cooperative Alliance (ICA) (2013). Blueprint for a Co-Operative Decade. Available online: <https://www.ica.coop/sites/default/files/publication-files/ica-blueprint-final-feb-13-english-569977274.pdf>
- International Cooperative Alliance (ICA) (2015). Guidance Notes to the Co-Operative Principles. Available online: <https://www.ica.coop/sites/default/files/publication-files/ica-guidance-notes-en-310629900.pdf>
- International Cooperative Alliance (ICA). (2016). Sustainability Reporting for Co-operatives: A Guidebook. Sustainability Solutions Group. Available online:

<https://www.ica.coop/sites/default/files/publication-files/ica-sustainability-reporting-guidebook-1497476007.pdf>

- Korca, B., Costa, E., & Farneti, F. (2021). From voluntary to mandatory non-financial disclosure following Directive 2014/95/EU: an Italian case study. *Accounting in Europe*, 18(3), 353–377. doi:10.1080/17449480.2021.1933113
- McKillop, D., French, D., Quinn, B., Sobiech, A. L., & Wilson, J. O. (2020). Cooperative financial institutions: A review of the literature. *International Review of Financial Analysis*, 71, 101520.
- Menassa, E., & Brodhacker, M. (2017). The type and quantity of corporate social disclosures of German “Universal” banks. *Journal of Management Governance*, 21, 119–143.
- Moral, A. M., & Poyatos, R. P. (2010). La responsabilidad social corporativa y su paralelismo con las sociedades cooperativas. *REVESCO. Revista de Estudios Cooperativos*, (103), 75-100.
- Palomo, Zurdo, R. J. P., & Martínez, C. V. (2004). El "activismo" de los socios como catalizador de la responsabilidad social de la empresa: aplicación a las organizaciones de participación. *CIRIEC-España, Revista de Economía Pública, Social y Cooperativa*, (50), 167-190.
- Patten, D. M. (2002). The relation between environmental performance and environmental disclosure: A research note. *Accounting, Organizations and Society*, 27(8), 763–773.
- Pérez, A., & Rodríguez del Bosque, I. (2015). Corporate social responsibility and customer loyalty: Exploring the role of identification, satisfaction and type of company. *Journal of Service Marketing*, 29(1), 15–25.
- Relano, F., & Paulet, E. (2012). Corporate responsibility in the banking sector: A proposed typology for the German case. *International Journal of Law and Management*, 54(5), 379–393.
- Scholtens, B. (2009). Corporate social responsibility in the international banking industry. *Journal of Business Ethics*, 86(2), 159–175.
- Stanaland, A. J. S., Lwin, M. O., & Murphy, P. E. (2011). Consumer perceptions of the antecedents and consequences of corporate social responsibility. *Journal of Business Ethics*, 102, 47–55.
- Suchman, M. C. (1995). Managing legitimacy: Strategic and institutional approaches. *Academy of Management Review*, 20, 571–610.

Factors Affecting the Quality of Information Disclosure: A Scientometric Approach

Anas Hamid Hasan Al-Abbasi¹
Seyed Kamal Sadeghi^{*2}

Abstract

This research investigates the factors influencing the quality of information disclosure in cooperative companies using a scientometric approach. The aim of this study is to identify and analyze the key factors that affect the quality of sustainability reports. To this end, data from 103 relevant articles in the Scopus database between 2000 and 2025 were collected. The research methodology is designed as descriptive and applied, involving the use of VOSviewer software for mapping thematic networks, correlation analysis, and exploratory factor analysis. The results show that five main factors, including information accuracy, appropriate implementation method, the use of reporting standards, risk management, and stakeholder engagement, are positively and significantly associated with the quality of sustainability reports. The results of the correlation analysis indicate that information accuracy, with a correlation coefficient of 0.601, is identified as the strongest influencing factor. Additionally, the appropriate implementation method and risk management have correlation coefficients of 0.529 and 0.509, respectively. On the other hand, stakeholder engagement, with a correlation coefficient of 0.340, has the least impact among the examined factors. Furthermore, exploratory factor analysis reveals that information accuracy, with an eigenvalue of 6.061 and a variance percentage of 22.304, has the greatest impact on the quality of sustainability reporting. These findings suggest that investing in data accuracy and employing efficient methodologies in the reporting process can help improve the quality of sustainability reports in cooperative companies. This study specifically emphasizes the importance of stakeholder interaction and engagement in reporting processes, as this can lead to increased transparency and credibility of reports. The use of international standards such as the GRI (Global Reporting Initiative) as a credible framework for sustainability reporting is also highlighted. Ultimately, attention to these factors can help cooperative companies respond more effectively to their social and environmental responsibilities and contribute to sustainable development and the improvement of the community's quality of life.

Keywords

Quality of Information Disclosure, Cooperative Companies, Sustainability Reports, Scientometrics, Information Accuracy, Reporting Standards, Risk Management.

1. Master's Student, Department of Development Economics and Planning, Faculty of Economics and Management, University of Tabriz, Tabriz, Iran. (raqal70r@gmail.com)

2. Professor, Department of Economic Development and Planning, Faculty of Economics and Management, University of Tabriz, Tabriz, Iran. (*Corresponding Author: sadeghiseyedkamal@gmail.com).